

Anotace

Tato diplomová práce tematicky navazuje na moji bakalářskou práci „*Počátky cisterciáckého kláštera ve Žďáru nad Sázavou*“ napsanou a obhájenou na zdejší fakultě v akademickém roce 2010/2011. Její náplní je dějinný vývoj žďárského cisterciáckého kláštera od poloviny 14. století do roku 1520. Dějiny žďárského kláštera i v tomto období v sobě pochopitelně odrážejí soudobou historicko-politickou situaci v českých zemích: nástupem dynastie Lucemburků na český trůn – především celkovým vzestupem a rozkvětem za vlády Karla IV. i úpadkem spojeným s vládou Václava IV., jenž vyústil v husitskou revoluci a z ní plynoucí nábožensko-politickou krizi a nestabilitu v Čechách, které výrazně poznamenaly také osud žďárského kláštera.

Vnitřní poměry ve žďárském klášteře v daném období ovlivnilo především neustálé střídání ve výkonu *zakladatelských práv*. Po vyměnění pánů z Obřan v roce 1312 roli zakladatelů přebírají zpočátku Lichtenburkové a s nimi spřízněný rod Ronovců a pánů z Bítova. Kolem poloviny 14. století znatelně sílí obzvlášť vliv panovníka i moravského markrabství, pod něž klášter oficiálně spadal v letech 1363–1423. I přes toto podřízení zeměpánu nikdy formálně nedošlo k přerušení vazeb mezi klášteřem a šlechtickým rodem Lichtenburků, Ronovců i pánů z Meziříčí, Tasova a Lomnice. Po přechodném rozpuštění žďárské řeholní komunity za husitských válek v roce 1423 a následující krizi po obnově kláštera v roce 1437 dochází v polovině 15. století ke stabilizaci poměrů zásluhou kališnického krále Jiřího z Poděbrad, který se jako praprotomek Kuna z Kunštátu, bratra Bočka z Obřan, staví do role zakladatele žďárského cisterciáckého kláštera.